

فرهنگ

مجید نیامراد، طراح صحنه
خاطره ساز در گفت وگو با «جام جم»:

هنوز هم سر خط هستم

۱۰

رسانه

با «آی فیلم» تجدید خاطره می‌کنم

۷

رئیس رسانه ملی؛

«صداوسیما» یک قرارگاه فرهنگی و شتاب دهنده است

۶

یازدید نمایندگان مجلس از نمایشگاه سریال تازه مپریاقری

«سلمان فارسی»؛ نقطه عطفی در سریال سازی ایران

رسانه

۷

رسانه

۸

«جام جم» میزبان مجری، تهیه‌کننده و دیگر عوامل برنامه ۸۲ ساله رادیو شد

سفر به دنیای خیال با «قصه ظهر جمعه»

گزارش

مسیری که بدون حجاب طی شد

صنعت فیلمسازی مجوز تعرض جنسی به کارگردانان می‌دهد

Metoo #در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ها منتشر شد.

واکنش سرد به اعتراض ۶۰۰ سینماگر زن علیه آزار جنسی در سوئد

از طرف دیگر اعتراض ۶۰۰ سینماگر زن سوئدی به آزار جنسی انستیتوی فیلم سوئد، معضل تعرضات جنسی در این کشور پیشرفته اسکندیناوی را بیش از پیش حاد کرد؛ اعتراضی که واکنش مسئولان سوئدی نسبت به آن، تنها ارائه طرح برگزاری کلاس‌های آموزش سوئدیا جنسی به کارکنان کمپانی‌های سینمایی بود؛ طرحی که به نظر می‌رسد از سر فرصت تکلیف صادر شده و نخواهد توانست امنیت اخلاقی زنان بازیگر را در پایتخت آزار جنسی جهان فراهم کند. این ادامه‌ای تکان دهنده بر افشاگری هائلیه سوء استفاده از زنان در سینمای غرب بود که ۶۰۰ زن سینماگر در کشور سوئد در نوامبر ۲۰۱۷، نامه‌ای سرگشاده را علیه فضای نا امن سینمای این کشور برای زنان اعضا و منتشر کردند. این زنان خواستار رسیدگی به شرایط اسفبار اخلاقی حاکم بر فرهنگ و هنر، انتشار کتاب، تلویزیون و صنعت سینما علیه زنان شده بودند و گفته بودند که دیگر تحمل آزار جنسی را ندارند. این نامه توسط بازیگران مطرحی چون آلیسیا ویکاندر سوئدیا هیلین، ماری گورائزن و... نیز امضا شده بود.

اما انستیتوی سینمای سوئد، چند روز بعد به نامه این ۶۰۰ سینماگر زن واکنش نشان داد. براساس گزارش منابع خبری، این انستیتو قصد دارد کلاس‌های رایگان آموزش جنسی را برای کارکنان کمپانی‌های سینمایی در سوئد برگزار کند. براساس این طرح که هنوز از سوی هیئت مدیره انستیتوی فیلم سوئد تصویب نشده، تنها کمپانی‌هایی یارانه خواهند گرفت که در این کلاس‌ها شرکت کنند. اقدامی که شاید راه چندان مطمئنی برای در امان ماندن زنان از سوء استفاده‌های غیراخلاقی در سینمای سوئد نباشد؛ چرا که موضوع آزار جنسی زنان در سوئد فراتر از سینما، امری فراگیر در آن کشور، شناخته می‌شود. به طوری که آزار جنسی زنان در سوئد تنها به هنرمندان محدود نیست، بلکه سیاستمداران و مقامات بلندپایه آن کشور را نیز دربر می‌گیرد.

سوئد، فنلاند و نروژ، وضعیت تعرضات جنسی در این کشورها بسیار اسفانگیزتر از دیگر ممالک است! اما آنچه باعث شد تا به این فقره از فضای ناپهناج کارشورهای یاد شده به خصوص در ارتباط با سینما بپردازیم، انتشار فراخوان ۴۵۶ زن هنرپیشه و بازیگر سوئدی در روزنامه سونسکادگ بلاد در نوامبر ۲۰۱۷ بود که بهارتاب بسیار وسیعی یافت و وزیر فرهنگ سوئد، الیس باکونکه و دولت رانیز به واکنش وا داشت. وزیر فرهنگ سوئد پس از دیداری با روسای بسیاری از ناتارهای بزرگ کشور، اعلام کرد دولت خواستار انجام تغییراتی جدی برای جلوگیری از بروز چنین وضعیت‌هایی است. موضوع فراخوان زنان هنرپیشه، آزارهای جنسی توسط همکاران مردشان بود. آنها نوشته بودند: «کارگردان‌ها، شما موفق نشدید. تهیه‌کننده‌ها، شما موفق نشدید. شرکت‌های تولیدی، شما موفق نشدید. رؤسای تئاتر، شما موفق نشدید. سیاستمداران، شما موفق نشدید. این مسئولیت شماسمت که مراقب باشید هیچ‌کس در محیط کارش مورد آزار جنسی قرار نگیرد. آنها نوشته‌اند زنان هنرپیشه به شکل‌های مختلف مورد آزار و سوء استفاده جنسی مردان، چه در محیط کار و چه در بیرون قرار می‌گیرند. این فراخوان نیز در ادامه انتشار هشتگ «#من هم» یا

بازتاب زندگی واقعی دست‌اندرکاران و بازیگران باشد، برخی همواره این همسانی جلو و پشت صحنه را انکار کرده و همه آنچه برپرده سینما اتفاق می‌افتاد را تنها یک فیلم معرفی می‌کردند. حتی رسوایی‌های خانوادگی و روابط نامشروع و انواع و اقسام حواشی و اخباری که پیرامون زندگی هنرپیشه‌ها و سوپرستارها در مجلات مختلف به چاپ رسیده و همیشه از پرتلف‌دارترین بخش‌های نشریات سینمایی به شمار می‌رفت نیز نمی‌توانست بر استدلال‌های ضعیف و قوی این افراد غلبه کند. موج افشای فساد جنسی در غرب طی چند سال اخیر به‌طور ناباورانه‌ای همه دم و دستگاه‌های آموزشی، آکادمیک، دانشگاهی، سیاسی، امنیتی، ورزشی و... غرب را در نوردید و بیش از همه صنعت فیلمسازی به خصوص هالیوود را پوشش می‌داد که بخش ناچیزی از اخبار و گزارشات آن را ملاحظه فرمودید. اما ادامه انتشار آن اخبار و گزارشات نشان داد، رسوایی‌های یاد شده تنها به هالیوود محدود نبوده و سینمای دیگر کشورها از جمله به اصطلاح رویایی‌ترین آنها مانند سوئد، رانیز دربر گرفته است. چنانچه در ادامه این مطالب خواهیم دید براساس آمار و گزارش‌های مراکز آکادمیک، اجتماعی و قضایی خود کشورهایی یاد شده امثال

از دیگر اهالی هنر غرب که خود را قربانی تعرضات جنسی اعلام کرد، بیورک، خواننده مشهور ایسلندی بود که در پستی فیسبوکی در اکتبر ۲۰۱۷ تجربه خود را از آزار جنسی به اشتراک گذاشت. او گفت زانی که در اینترنت از تجربه‌های خود از آزار جنسی می‌گوید، انگیزه او برای این فاش‌سازی بوده‌اند. بیورک از بازیگرانی بود که به دلیل ابغای نقش در برخی فیلم‌های خاص، از سطح آثار تجاری و بازاری سینما فاصله گرفت و به حیطه فیلم‌های به اصطلاح هنری وارد شد؛ فیلم‌هایی که تفسیرها و تعبیر فراوان روشنفکری و شبیه‌روشنفکری پیرامون آن به راه می‌افتد.

و حالا در حالی که شبکه‌های اجتماعی از زنانی که با هشتگ «#من هم» (Metoo) درباره تجربه خود از آزار جنسی حرف می‌زنند، پر شده بود، اکنون بیورک اعتراف کرده که از سوی یک کارگردان مورد آزار قرار گرفته است. این نوشته بیورک همزمان با آن منتشر شده که هاروی وایشتاین، تهیه‌کننده آمریکایی به دنبال اتهاماتی که در زمینه آزار جنسی زنان بازیگر هالیوودی به او وارد شد، از آکادمی اسکار اخراج شد. بیورک در فیسبوک خود نوشته که متوجه شده آزار جنسی یک موضوع جهانی است! و یک کارگردان می‌تواند بازیگر خود را آزار داده و به او تعرض کند و در واقع صنعت فیلمسازی این مجوز را به او می‌دهد. این خواننده، نامی از کارگردانی که او را آزار داده، نبرده اما گفته که بقیه این امکان را به او می‌دادند و او را تشویق می‌کردند.

او کارگردان مورد نظر خود را دانمارکی معرفی کرده و همین موضوع باعث شده که بسیاری فرد مورد اشاره را لارس فون تریه، کارگردان مشهور دانمارکی بدانند؛ فون تریه، کارگردان تنها فیلمی بوده که بیورک در آن ظاهر شد یعنی «رقصنده در تاریکی». دستیار فون تریه گفته او اتهام وارد شده از سوی بیورک را رد می‌کند اما علاقی به اظهار نظر بیشتر در این زمینه ندارد. لازم به ذکر است که لارس فن تریه از فیلمسازان مازوخیست به‌شمار رفته که چند فیلم اخیرش به دلیل تصاویری پرده و شنیع، بسیار تپوع‌آور معرفی شد. بیورک گفته وقتی در مقابل آن کارگردان مقاومت کرده، تنبیه شده است، ولی چون علاقه‌ای به دنیای بازیگری نداشته، توانسته از این شرها و شرایط بگریزد اما برای کسانی که به بازیگری علاقه‌مندند، نگران است.

زنان هنرپیشه در سوئد نیز از آزارهای جنسی در امان نیستند

سال‌ها بود که نمایش انواع و اقسام صحنه‌های غیراخلاقی و نامشروع در فیلم‌ها و برپرده سینماها، می‌توانست حکایت از وضعیت نامناسب و ضد اخلاقی پشت صحنه این فیلم‌ها و حتی

بازار قاچاق آثار هنری در کشور داغ شده است

رشد اقتصادی هنر ایران را منتظر رفع تحریم نگذاریم

هنر ایران پتانسیل بالقوه‌ای برای اقتصاد کلان دارد و می‌تواند در مناسبات جهانی به عنوان یک اقتصاد پیش‌رو در زمینه کم کردن وابستگی به نفت، ابغای نقش کند. اگر به ۱۵ سال اخیر که توجه به اقتصاد هنر با حضور حراج‌های بین‌المللی به هنر منطقه شد، نگاهی داشته باشیم به خوبی درخواهیم یافت که ایران همواره ستون اقتصاد هنر منطقه بوده است. چهره‌های اصلی مارکت هنر منطقه و رصد فروش آثار هنری این حراج‌ها به خوبی نشان می‌دهد که هرگاه حراج‌های بین‌المللی منطقه خاورمیانه برگزار شده، بیش از ۳۰ درصد فروش این حراج‌ها به هنرمندان ایرانی اختصاص پیدا کرده است. این دستاورد که در سال‌های اولیه این حراج‌ها رقم خورده، باعث شد تا هنر ایران به صورت ویژه مدنظر جامعه جهانی اقتصاد هنر قرار بگیرد. اما دنیای هنر که به نظر باید عاری از مناسبات سیاسی باشد در سال‌های اخیر و پس از تحریم‌های آمریکایی آسیب دیده و این اقدامات تاثیر منفی قابل توجهی در اقتصاد بین‌المللی هنر ایران گذاشته است. زیرا تحریم اقتصادی که مبادلات بانکی را مخدوش کرد، زمینه‌ای شد تا حراج خانه‌های بین‌المللی نتوانند با هنرمندان و گالری‌داران ایرانی در زمینه انتقال پول همکاری کنند. از همین رو این حراج‌ها برای این‌که دست خود را خالی از هنر ایران که چهره اصلی مارکت هنر منطقه است، می‌دیدند به هنرمندانی توجه کرده‌اند که زیست آنها خارج از مرز جغرافیایی ایران است و در اصل از هنرمندان میدانی هنرهای تجسمی کشور نیستند. از همین رو باید ابعاد تحریم‌های اقتصادی را به بدرستی بررسی کرد زیرا این موضوع علاوه بر تاثیر منفی اقتصادی از دو جهت هنر ایران را مورد هدف‌های سوء قرار داده است.

اقتصاد هنر نقشی قابل توجه در اصلاح اقتصادی کشور دارد، زیرا اثر هنری به عنوان یک کالای سرمایه‌ای در دنیا شناخته می‌شود و طی یک دهه اخیر چنین نقشی را هم در اقتصاد ایران پیدا کرده است. وقتی هنر به عنوان کالای اقتصادی در ایران شناخته شد از ورود سرمایه‌های سرگردان جامعه که به سمت کالاهای دیگر اقتصادی که نقش تورمی در جامعه داشتند، جلوگیری کرد. یعنی سرمایه‌هایی که می‌رفت در بخش‌های توری مثل ملک، ارز، طلا، خودرو و... سرمایه‌گذاری شود تا حدودی به سمت هنر آمد که هر قدر هم گران‌تر می‌شد، نقشی منفی در اقتصاد نداشت. ضمن این‌که این روند باعث شد که از نقش هنرمندان، که نسل جوان پویایی هم در کشور دارند، به عنوان یک تولیدکننده صنایع خلاق در اقتصاد کشور کاسته شود.

ایران باعث شده حراج‌های بین‌المللی هنر معاصر در خاورمیانه در رکود به سر ببرند، این حراج خانه‌ها در سال‌های ابتدایی حراج‌های خاورمیانه فروش‌های بالای چهار تا شش میلیون دلار را تجربه می‌کردند اما در سال‌های اخیر فروش‌های آنها بین دو تا سه میلیون دلار شده که از همین رو، این حراج‌ها توجه خود را از هنر معاصر کم کردند و سرمایه‌گذاری خود را روی هنر منطقه گذاشتند. این موضوع با توجه به این‌که تورریسم منطقه خاورمیانه تحت نظام سلطه است، باعث شده تا بسیاری از آثار ملی و میراثی کشورهایی همچون سوریه و عراق به شکل غیرقانونی وارد بازار جهانی هنر شوند. متأسفانه رونق‌گیری حراج‌های هنر اسلامی در ابعاد داخلی کشور هم زمینه‌ای ایجاد کرده تا سودجویان، آثار میراثی ایران را هدف قاچاق قرار دهند تا با رساندن آنها به دست دلالان خارجی این آثار در حراج‌های بین‌المللی عرضه شوند.

با توجه به اثرات سوء یاد شده اما راهکارهایی وجود دارد که می‌توان از آنها برای شکستن رفع تحریم‌ها استفاده کرد. برگزاری حراج‌های داخلی هنر اسلامی با حمایت سازمان میراث فرهنگی یکی از این راهکارهاست که می‌تواند از قاچاق آثار ملی جلوگیری کند. از سوی دیگر با توجه به بازار هنر شرق آسیا که رقیب جدی اقتصاد هنر غرب است، با توجه به پیوستن ایران به پیمان شانگهای، زمینه خوبی برای عرضه هنر معاصر ایران فراهم است و باید از سوی مدیران هنری کشف برای آن برنامه‌ریزی شود.